

عنوان مقاله:

تحلیل رتوریک صناعات ادبی در قصاید ناصر خسرو

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های دستوری و بلاغی، دوره 12، شماره 21 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

فاطمه سادات طاهری - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر نقش رتوریک صناعات ادبی در قصاید ناصر خسرو را بررسی می کند. از میان عوامل موثر بر فرایند ارتباط، تاکید بر پیام موجب ایجاد نقش شعری و ادبی زبان می شود؛ ازاین رو گاهی برخی از شاعران برای انتقال پیام و اندیشه خود از زبان شعر استفاده می کنند؛ چنانکه ناصر خسرو با تبیین حقایق عقلی و اعتقادات مذهبی خود در قصاید خطابه مانند خویش، در پی انتقال پیام و اقناع مخاطب است. نگارنده با رویکردی توصیفی- تحلیلی مبتنی بر قصاید ناصر خسرو می کوشد با پاسخ دادن به این پرسش بنیادی که اگر طبق نظر صاحب نظران، ناصر خسرو برای ایجاد ارتباط با مخاطب و اقناع و انتقال اندیشه های خویش، زبان شعر را به کار گرفته، کاربرد فراوان بعضی از صناعات ادبی در اقناع مخاطب ناصر خسرو چه نقشی دارند و شاعر برای رسیدن به این هدف از چه آرایه هایی استفاده کرده است؟ ناصر خسرو با به کارگیری انواع آرایه های ادبی، به ویژه اقسام تکرار، تلمیح به آیات و روایات، اقتباس، تضاد، تشبیه های متعدد محسوس به محسوس و استعاره های زودیاپ مبتنی بر تشبیه های بلیغ مصراع یا بیت قبل از خود به اقناع مخاطب و تقویت و تکمیل پیام رسانی خویش می اندیشد نه آرایش و زیبایی اشعارش؛ حتی می توان گفت اهمیت پیام و اقناع مخاطب، خود مایه دشواری زبان، جابه جایی های نحوی، سنگینی وزن و کاربرد آرایه های ادبی در شعر ناصر خسرو شده است.

کلمات کلیدی:

رتوریک، اقناع، ناصر خسرو، قصیده، صناعات ادبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632010>

